

БАСЮК С. М.

здобувач

(Науково-дослідний інститут

публічного права)

ORCID ID: 0009-0007-9205-5314

УДК 342.9:614.253.4(477)

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.5.2.60>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА В УКРАЇНІ

У статті здійснено науковий аналіз правового становища суб'єкта, який провадить стоматологічну практику в Україні, крізь призму публічно-правового регулювання сфери охорони здоров'я. Обґрунтовано, що відповідна професійна діяльність має соціально значущий характер, оскільки безпосередньо пов'язана з реалізацією конституційного права людини на медичну допомогу. Показано, що поєднання приватної ініціативи з виконанням публічних функцій зумовлює застосування імперативних засобів публічного адміністрування. Акцентовано увагу на ролі публічного адміністрування у забезпеченні якості, безпеки та доступності стоматологічних послуг. Розкрито ключові елементи адміністративно-правового регулювання стоматологічної практики, серед яких спеціальна правосуб'єктність, ліцензування та дотримання кваліфікаційних вимог. Встановлено, що допуск до професійної діяльності залежить від відповідності освітнім стандартам, підтвердження професійної компетентності та виконання ліцензійних умов. Проаналізовано значення стандартів медичної допомоги, уніфікованих клінічних протоколів і клінічних настанов як інструментів державного контролю. Окрему увагу приділено обов'язкам щодо забезпечення якості та безпеки стоматологічних послуг, а також дотриманню санітарно-епідемічних і організаційних вимог. Підкреслено значення безперервного професійного розвитку як обов'язкової умови збереження права на здійснення медичної діяльності. Проаналізовано інтегрованість стоматологічної практики в систему державного нагляду та контролю, що реалізується через перевірки, аудити та інші адміністративні процедури. Узагальнено, що сучасні трансформації системи охорони здоров'я, зокрема євроінтеграційні процеси та розвиток приватного стоматологічного сектору, актуалізують перегляд підходів до правового регулювання відповідної діяльності. Показано, що впровадження цифрових сервісів, міжнародних стандартів якості та нових організаційних форм потребує системного оновлення нормативної бази. Аргументовано необхідність гармонізації національного законодавства з європейськими підходами до публічного адміністрування у сфері медицини.

Ключові слова: адміністративний орган, компетентність, контроль, кваліфікаційні вимоги, ліцензування, право людини на медичну допомогу, правове регулювання, правове становище, правосуб'єктність, професійний розвиток, публічні функції, соціально значущий характер, стоматологічні послуги.

Basiuk S. M. Administrative and legal status of a dentist in Ukraine

The article provides a scholarly analysis of the legal position of a subject engaged in dental practice in Ukraine through the lens of public-law regulation in the healthcare sector. It is substantiated that the relevant professional activity has a socially significant nature, as it is directly linked to the implementation of the constitutional

human right to medical care. It is demonstrated that the combination of private initiative with the performance of public functions necessitates the application of imperative instruments of public administration. Particular attention is paid to the role of public administration in ensuring the quality, safety, and accessibility of dental services. The key elements of the administrative and legal regulation of dental practice are identified, including special legal personality, licensing, and compliance with qualification requirements. It is established that admission to professional activity depends on conformity with educational standards, confirmation of professional competence, and fulfillment of licensing conditions. The significance of medical care standards, unified clinical protocols, and clinical guidelines as instruments of state control is analyzed. Special emphasis is placed on obligations related to ensuring the quality and safety of dental services, as well as compliance with sanitary, epidemiological, and organizational requirements. The importance of continuous professional development as a mandatory condition for maintaining the right to practice medicine is underlined. The integration of dental practice into the system of state supervision and control is examined, which is implemented through inspections, audits, and other administrative procedures. It is generalized that contemporary transformations of the healthcare system, including European integration processes and the development of the private dental sector, necessitate a reconsideration of approaches to the legal regulation of relevant activities. It is shown that the introduction of digital services, international quality standards, and new organizational forms requires systematic updating of the regulatory framework. The necessity of harmonizing national legislation with European approaches to public administration in the field of healthcare is substantiated.

Key words: *administrative body, competence, control, dental services, human right to medical care, legal personality, legal regulation, legal status, licensing, professional development, public functions, qualification requirements, socially significant nature.*

Вступ. Адміністративно-правовий статус суб'єктів стоматологічної практики в Україні є важливим елементом правового забезпечення охорони здоров'я, оскільки пов'язаний із реалізацією конституційного права людини на медичну допомогу. Стоматологічна діяльність характеризується специфічним поєднанням медичних, господарських та соціальних компонентів, що обумовлює підвищені вимоги до професійної компетентності, відповідальності та правового регулювання діяльності її суб'єктів. Правовий статус стоматологів та медичних закладів визначає їхнє місце у системі публічних правовідносин, обсяг прав і обов'язків, а також характер взаємодії з органами державної влади. Забезпечення якості та безпечності стоматологічних послуг можливе лише за наявності належно структурованого правового статусу, що охоплює питання ліцензування, стандартизації та контролю.

Проблематика правового статусу суб'єктів стоматологічної практики зумовлена декількома чинниками, серед яких: фрагментарність і неузгодженість нормативно-правової бази, зміни у моделі фінансування охорони здоров'я та активний розвиток приватного сектора стоматології. Відсутність достатньої кодифікації адміністративно-правових норм у сфері медичної діяльності створює прогалини у правовому регулюванні, що ускладнює здійснення контролю та забезпечення відповідальності суб'єктів. Особливої уваги потребує питання правового статусу медичного працівника-стоматолога, оскільки саме він є безпосереднім виконавцем професійної діяльності та гарантом належного надання допомоги пацієнтам. Додаткові виклики виникають у сфері балансу дотримання публічного контролю.

Актуальність наукового аналізу адміністративно-правового статусу лікаря-стоматолога дослідження визначається модернізацією системи охорони здоров'я України, орієнтованою на євроінтеграційні стандарти та підвищення конкурентоспроможності медичних послуг. Сучасні підходи до публічного адміністрування передбачають сервісну спрямованість

держави та посилення гарантій захисту прав пацієнтів. Інтенсивний розвиток приватної стоматологічної практики актуалізує питання належного контролю, стандартизації та відповідальності у цій сфері. Водночас запровадження електронних сервісів, цифрової медицини й міжнародних стандартів якості медичної допомоги вимагає узгодженості нормативного регулювання та його системного оновлення. Новітнє розкриття змісту адміністративно-правового статусу лікаря-стоматолога сприятиме підвищенню рівня правової визначеності та ефективності публічного адміністрування в аналізованому секторі суспільних відносин.

Огляд останніх положень. У сучасній правовій науці питання адміністративно-правового статусу суб'єктів медичної та стоматологічної діяльності, зокрема лікаря-стоматолога аналізувались низкою науковців, однак залишається недостатньо систематизованим у межах адміністративного права. Суттєвий внесок у розроблення теоретичних засад публічного адміністрування в аналізованому секторі здійснили С. Богата, В. Бондарь, Т. Кравцова, Н. Коба, О. Константинов, І. Мазур, І. Нагорняк, А. Оксенюк, Р. Опацький, А. Солонара, В. Терешук та інші. Водночас, питання нормативного визначення прав, обов'язків і відповідальності лікаря-стоматолога, його участі у публічних правовідносинах та ролі у забезпеченні права пацієнтів на медичну допомогу потребують подальшого наукового осмислення та узагальнення в контексті сучасних євроінтеграційних змін.

Мета статті полягає у науково-правовому аналізі доктрин та законодавча щодо адміністративно-правового статусу лікаря-стоматолога в Україні, з'ясуванні його змісту, елементів та особливостей реалізації у сфері охорони здоров'я з урахуванням сучасних нормативних вимог та євроінтеграційних підходів.

Виклад основних положень. Поняття «суб'єкт» у тлумачній лексикографії трактується як багатомірний категорія, що охоплює філософський, соціальний, правовий і мовознавчий аспекти, визначаючи активного носія волі, свідомості, прав і обов'язків, здатного здійснювати цілеспрямовану діяльність та виступати учасником суспільних відносин. У праві суб'єкт характеризується наявністю юридичної правосуб'єктності, а в загальній науці здатністю до пізнання й впливу на об'єктивну дійсність. У змісті терміна поєднані антропологічна властивість людини як діяча та її соціально-нормативний статус у різних системах взаємодії [1].

У теорії права суб'єкти правовідносин тлумачаться як носії правосуб'єктності, що вступають у правовідносини для реалізації своїх суб'єктивних прав і виконання юридичних обов'язків. Підкреслюється відмінність між термінами «суб'єкт права» та «суб'єкт правовідносин», які не завжди повністю тотожні за змістом. Виокремлюється класифікація суб'єктів на індивідуальних і колективних залежно від їхньої природи та правової структури. Наголошується, що суб'єкти приватного права беруть участь як у майнових, так і немайнових правовідносинах. Особливе місце відведено суб'єктам публічного права, які здійснюють владні повноваження в межах компетенції держави та місцевого самоврядування [2, С. 234–238].

В адміністративно-правовій доктрині розкривається роль фізичних осіб як учасників публічних правовідносин та носіїв прав і обов'язків у сфері публічного адміністрування. Аналізується співвідношення понять «людина», «особа», «особистість» і «громадянин», що дозволяє краще зрозуміти правову природу фізичної особи. Наголошується на використанні терміна «особа» у нормативних актах для позначення суб'єкта, який володіє адміністративною правоздатністю та дієздатністю. Фізична особа визначається активним учасником адміністративних правовідносин залежно від статусної приналежності [3, С. 110–129].

Отже, поняття «суб'єкт» у праві та лексикографії характеризує активного носія свідомості, волі, прав і обов'язків, здатного брати участь у суспільних відносинах і здійснювати цілеспрямовану діяльність. У юридичній науці цей термін пов'язаний із наявністю правосуб'єктності, що забезпечує можливість реалізації суб'єктивних прав і виконання юридичних обов'язків у конкретних правовідносинах. Водночас підкреслюється відмінність між суб'єктами права та суб'єктами правовідносин, зумовлена різним обсягом їх правового статусу. Суб'єкти класифікуються на індивідуальних і колективних, а також на суб'єктів приватного й публічного права залежно від їхньої ролі у правовому регулюванні. У сфері

публічного адміністрування вагому роль відіграють фізичні особи, правове становище яких визначається громадянством або спеціальним статусом, що впливає на обсяг їх прав і відповідальності.

Звертаючись до наукових доктрин В. Терещук правовий статус суб'єктів публічного адміністрування в Україні розкриває через теоретико-правову природу та структуру елементів. Обґрунтовується актуальність переходу до європейського розуміння «publicadministration» та його впливу на національне адміністративне законодавство. Визначається система суб'єктів публічного адміністрування, розмежовуючи типових, атипових та суб'єктів делегованих повноважень. Зміст правового статусу розкривається через правосуб'єктність, компетенцію, завдання й функції, а також юридичну відповідальність. Наголошується, що правовий статус має як статичний, так і динамічний характер, відображаючи реальне виконання публічних функцій. Особливу увагу приділено проблемам нормативного та інституційного забезпечення статусу відповідних суб'єктів, зокрема недостатній кодифікації та нечіткості місця органів у системі публічної адміністрації[4].

Професор О. Константінов здійснив ґрунтовне теоретико-правове дослідження поняття та структури суб'єктів публічного адміністрування в Україні, з урахуванням сучасних євроінтеграційних трансформацій у сфері державного управління. Підкреслюється відмінність категорій «державне управління» та «публічне адміністрування», акцентуючи на їх співвідношенні як частини і цілого. Значна увага приділяється систематизації типових і нетипових суб'єктів, зокрема органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, а також установ публічного права. Окреслено ключові характеристики цих суб'єктів, що визначають їх адміністративно-правовий статус та місце в системі виконавчої влади. Наголошується на ролі адміністративно-правових норм у забезпеченні реалізації повноважень та відповідальності суб'єктів владних повноважень[5].

Більш спеціально щодо предмета нашого наукового аналізу Р. Опацький проаналізував адміністративно-правовий статус лікаря. Звертається увага на брак кодифікованих норм, які б чітко регулювали права, обов'язки, правосуб'єктність та відповідальність сімейного лікаря, що створює правову невизначеність. Визначено, що правовий статус медичного працівника включає такі елементи, як правоздатність, дієздатність, кваліфікаційні вимоги, суб'єктивні права й обов'язки, адміністративну/дисциплінарну відповідальність. Підкреслено, що сучасні реформи (зокрема перехід до страхової медицини) породжують нові правовідносини між державою, лікарем і пацієнтом, що потребують перегляду правового статусу. На погляд вченого, проблемою є те, що існуючі нормативно-правові акти недостатньо враховують специфіку діяльності сімейного лікаря і не гарантують належні умови для реалізації його прав чи захисту [6].

У науковій праці В. Бондаря узагальнено підхід до розуміння адміністративно-правового статусу Центральної медико-соціальної експертної комісії як суб'єкта публічного адміністрування у сфері охорони здоров'я. Структуру такого статусу розкрита поєднання цільових орієнтирів, організаційних засад та компетенційних повноважень відповідного органу. Наголошується на координаційній і контрольній ролі комісії в системі медико-соціальної експертизи та її значенні для реалізації державної політики у соціально-медичній сфері. Водночас акцент робиться на необхідності нормативного вдосконалення правового статусу цього суб'єкта з метою його узгодження з вимогами чинного законодавства.[7].

У дослідженні І. Нагорняка узагальнено практичний досвід функціонування приватної стоматологічної практики в умовах застосування процедур сертифікації та ресертифікації системи управління якістю. Наголошено, що добровільне впровадження міжнародних стандартів сприяє підвищенню організаційної впорядкованості, якості послуг і довіри з боку пацієнтів. Відзначається значущість використання поширеної організаційно-правової форми приватної практики та можливість проходження сертифікаційних процедур навіть в умовах воєнного стану. [8].

Н. Коба та І. Нагорняк розглянули розвиток приватного стоматологічного сектору України та правові форми організації стоматологічної практики. Підкреслюється, що

приватна стоматологія демонструє стабільне зростання, що позитивно впливає на якість медичних послуг та економіку країни. Наведено статистику, яка підтверджує збільшення кількості приватних практик і високу частку стоматологів-власників. У публікації систематизовано три основні правові форми організації стоматологічного бізнесу: фізична особа-підприємець, приватне підприємство та товариство з обмеженою відповідальністю. Звертається увага на відмінності правового статусу між фізичною та юридичною особами при веденні стоматологічної діяльності. Окремо акцентується, що вибір форми впливає на можливість продажу практики та розподіл корпоративних прав[9].

Отже, виходячи з доктринальних положень адміністративно-правовий статус суб'єктів стоматологічної практики в Україні характеризується комплексністю, оскільки включає як загальні засади публічного адміністрування в сфері охорони здоров'я, так і спеціальні норми, що регулюють медичну діяльність. Дослідження науковців свідчать, що стоматологічні заклади та лікарі мають правосуб'єктність, яка поєднує професійні права й обов'язки з обов'язком дотримання ліцензійних, акредитаційних і стандартів якості медичної допомоги. Визначальним є правовий статус медичного працівника-стоматолога, що передбачає кваліфікаційні вимоги, відповідальність та участь у публічних правовідносинах у форматі забезпечення права пацієнтів на медичну допомогу. Приватні стоматологічні практики виступають суб'єктами господарювання у сфері публічних послуг, а їх діяльність контролюється державними органами у частині дотримання стандартів безпеки, ліцензійних умов і санітарного законодавства. Водночас сучасні євроінтеграційні процеси потребують удосконалення статусу таких суб'єктів шляхом гармонізації організаційно-правових форм, підвищення якості послуг та посилення відповідальності за результат лікування.

Об'єктивно, що такий важливий напрям суспільних відносин як правовий статус в цілому та правовий статус лікарів не можуть обійти стороною законодавець. Лікар в Україні є професійним суб'єктом у сфері охорони здоров'я, діяльність якого здійснюється в конституційній площині права кожного на охорону здоров'я та медичну допомогу[10]. Правовий статус лікаря конкретизується як статус медичного працівника, який реалізує професійну діяльність у межах законодавства про охорону здоров'я та у встановлених організаційних формах (заклад охорони здоров'я або індивідуальна практика). Як медичний працівник лікар має право займатися медичною діяльністю відповідно до спеціальності та кваліфікації, а також право на належні умови професійної діяльності [11].

Змістовним ядром правового статусу лікаря є професійні обов'язки, що покладаються на медичних працівників, включно з обов'язком сприяти охороні й зміцненню здоров'я людей та надавати своєчасну і кваліфіковану медичну допомогу. Закон прямо вимагає безоплатного надання невідкладної медичної допомоги у разі нещасного випадку та в інших екстремальних ситуаціях, що визначає публічно-правовий вимір професії. У конкретних відносинах з пацієнтом лікар може виступати як лікуючий лікар, обраний пацієнтом або призначений у порядку, встановленому Основами, і зобов'язаний забезпечити своєчасне та кваліфіковане обстеження і лікування. Водночас професійна поведінка лікаря має відповідати встановленим законом вимогам усього масиву законодавства про охорону здоров'я, оскільки саме ним визначаються межі належної медичної практики[12].

Гарантійний блок правового статусу лікаря охоплює право працівника на безпечні та здорові умови праці, які забезпечуються через обов'язки роботодавця та механізми охорони праці, встановлені спеціальним законом. [13] Додаткові професійні права і пільги медичних працівників (у тому числі пов'язані з організацією праці та соціальними гарантіями) визначаються безпосередньо законодавством про охорону здоров'я. Загальні параметри трудового статусу (зокрема 40-годинний робочий тиждень як базова норма) визначаються трудовим законодавством, якщо інше не встановлено спеціальними нормами для окремих категорій. [14]. За порушення законодавства про охорону здоров'я лікар (як і інші винні особи) може нести цивільну, адміністративну або кримінальну відповідальність у порядку, встановленому законом. У разі завдання шкоди пацієнтові питання її відшкодування вирішується за правилами цивільного законодавства про відшкодування майнової та моральної шкоди [15].

Безпосередня правовий статус лікаря-стоматолога в Україні формується в межах загального статусу медичного працівника, визначеного законодавством про охорону здоров'я, та конкретизується з урахуванням стоматологічної спеціалізації. Лікар-стоматолог має право здійснювати професійну медичну діяльність виключно за умови відповідності кваліфікаційним вимогам і дотримання встановлених законодавством стандартів медичної допомоги. Стоматологічна практика належить до ліцензованих видів господарської діяльності, що зумовлює обов'язок лікаря-стоматолога або закладу охорони здоров'я отримати ліцензію на медичну практику [16; 17]. Законодавство допускає провадження стоматологічної діяльності як у межах закладу охорони здоров'я, так і у формі приватної практики фізичної особи-підприємця, за умови дотримання ліцензійних вимог.

Особливістю правового статусу лікаря-стоматолога є обов'язок безперервного професійного розвитку, який прямо пов'язується з правом на здійснення медичної діяльності та підтвердженням професійної компетентності [18]. Невиконання вимог щодо професійного розвитку може мати юридичні наслідки у сфері допуску до професійної діяльності, що підкреслює регулятивний характер цього обов'язку. Практична діяльність лікаря-стоматолога має здійснюватися відповідно до затверджених стандартів медичної допомоги, які визначають клінічні та організаційні вимоги до лікування стоматологічних захворювань [19]. У наукових дослідженнях останніх років наголошується, що вибір організаційно-правової форми стоматологічної практики є юридично значущим елементом правового статусу лікаря-стоматолога [20].

Також, лікар стоматолог зобов'язаний дотримуватися стандартів стоматологічної допомоги в Україні, що ґрунтуються на вимогах Ліцензійних умов провадження медичної практики та наказів МОЗ щодо впровадження доказових медико-технологічних документів. Коли Ліцензіати зобов'язані застосовувати стандарти медичної допомоги, уніфіковані клінічні протоколи й клінічні настанови, затверджені МОЗ, а також міжнародні протоколи за умови їх офіційного перекладу та затвердження наказом керівника закладу. Впроваджувати локальні протоколів і клінічних маршрутів пацієнта, які створюються на основі національних та міжнародних настанов. Адже стандартизація є елементом ліцензійних вимог та складовою контролю якості стоматологічної допомоги [21]. Тим самим лікар стоматолог будучи цивільною особою, яка здійснює стоматологічну практику за системою виявлених і узагальнених вище обов'язків, прав та відповідальності, практично має певні елементи адміністративно-правового статусу.

Висновки. Все вище викладене у цій статті дає можливість узагальнити певні риси адміністративно-правового статусу лікаря в Україні: 1) його професійна діяльність має публічно значущий характер, оскільки спрямована на реалізацію права людини на охорону здоров'я, що зумовлює підпорядкування такої діяльності імперативним вимогам публічного регулювання та контролю; 2) допуск до здійснення стоматологічної практики можливий лише за наявності спеціальної правосуб'єктності, що виникає внаслідок здобуття відповідної медичної освіти, кваліфікації та підтвердження професійної придатності; 3) здійснення стоматологічної діяльності перебуває у прямій залежності від виконання ліцензійних вимог, встановлених державою, що виступає ключовим адміністративним інструментом допуску до ринку медичних послуг і забезпечення їх безпеки; 4) обов'язкове дотримання стандартів медичної допомоги та клінічних протоколів є складовою професійних обов'язків у сфері стоматології. Такі стандарти мають нормативний характер і слугують засобом уніфікації якості лікування та державного нагляду; 5) надання якісних, своєчасних і безпечних стоматологічних послуг є юридично закріпленим обов'язком, що має соціальне значення, виконання якого забезпечується через встановлення мінімальних вимог до лікувального процесу, обладнання та медичних технологій; 6) підтримання професійної компетентності забезпечується шляхом безперервного професійного розвитку, який має обов'язковий характер; 7) діяльність у сфері стоматологічної практики інтегрована в систему державного нагляду й контролю, що охоплює перевірки дотримання ліцензійних умов, стандартів лікування та санітарно-епідемічних

вимог; 8) порушення законодавства у сфері охорони здоров'я тягне за собою застосування заходів юридичної відповідальності; 9) стоматологічна практика поєднує елементи приватної ініціативи з виконанням публічних функцій у сфері охорони здоров'я, при цьому навіть у формі приватної діяльності вона залишається частиною системи публічних правовідносин, орієнтованих на захист інтересів пацієнтів.

Список використаних джерел:

1. Суб'єкт. Словник української мови. SLOVNYK.ua. 2005–2025. URL: <https://slovnkyk.ua/index.php?swrd=%D1%81%D1%83%D0%B1%27%D1%94%D0%BA%D1%82>
2. Теорія держави і права : підручник / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смодинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. Харків. Право, 2015. 368с.
3. Загальне адміністративне право України : підручник / за заг. ред.: акад. С. Ківалова і проф. Л. Білої-Тіунової ; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 792 с.
4. Терещук В. В. Правовий статус суб'єктів публічного адміністрування : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Київ–Тернопіль, 2020. 178 с.
5. Константінов О. Ф. Поняття та структура суб'єктів публічного управління в Україні. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2024. Т. 35 (74), № 4. С. 30–37. DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2024.4/05>
6. Opatskyi, R. (2021). Administrative and legal status of general practice – family medicine. Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Special Issue № 1, 23–28. <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2021-5-23-28>
7. Бондарь В. П. Адміністративно-правовий статус Центральної медико-соціальної експертної комісії Міністерства охорони здоров'я України // *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 68–72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/12>
8. Nagorniak I. V. The Private Dental Practice in Kyiv, Ukraine: ISO 9001:2015 Certification and Recertification Procedures in 2022–2024. *Journal of Diagnostics and Treatment of Oral and Maxillofacial Pathology*. 2024. Vol. 8, No. 4. P. 33–47. DOI: <https://doi.org/10.23999/j.dcomp.2024.4.1>
9. Коба Н. М., Нагорняк І. В. Україна: правові форми приватної практики в усній хірургії та стоматології. *Journal of Diagnostics and Treatment of Oral and Maxillofacial Pathology*. 2021. Vol. 5, No. 9. P. 97–98. DOI: <https://doi.org/10.23999/j.dcomp.2021.9.1>
10. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%803>
11. Про захист населення від інфекційних хвороб : Закон України від 6 квітня 2000 р. № 1645-III. *Верховна Рада України*. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1645-14>
12. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листопада 1992 року № 2801-XII. *Верховна Рада України*. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2801-12>
13. Про охорону праці : Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII. *Верховна Рада України*. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2694-12>
14. Кодекс законів про працю України. *Верховна Рада України*. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/322-08>
15. Цивільний кодекс України : Закон України. *Верховна Рада України*. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>
16. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики: Постанова Кабінету Міністрів України; Умовивід 02 березня 2016 № 285. *Верховна Рада України*. 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/285-2016-%D0%BF>
17. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 2 березня 2015 № 222-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/222-19>
18. Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/725-2021-%D0%BF>

19. Міністерство охорони здоров'я України. (2024). Стандарт медичної допомоги «Карієс зубів»: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23 травня 2024 року № 869. URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/smd_869_23052024.pdf
20. Koba, N. M., & Nagorniak, I. V. (2021). Ukraine: Legal forms for private practice in oral surgery and dentistry. *Journal of Diagnostics and Treatment of Oral and Maxillofacial Pathology*. 5(9) pp. 97–98. URL: <https://dtjournal.org/articles/175>
21. Стандартизація стоматологічної допомоги в Україні. Асоціація Стоматологів України. 2023. URL: <https://www.udenta.org.ua/>

Дата першого надходження рукопису до видання: 22.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 20.10.2025

Дата публікації: 28.11.2025

